

Malmö stadsmiljö

Inriktningar för gestaltning

Malmö stad

Innehåll

1	Inledning	3
2	Styrande inriktningar för tekniska nämndens och fastighets- och gatukontorets arbete med gestaltning.....	5
2.1	Med trygghet och omsorg	6
2.2	Stadslivet som utgångspunkt	7
2.3	Sammanhållen gestaltning	8
2.4	Mer Malmö!	9
2.5	Naturen får ta plats	10
2.6	Cirkulära stadsrum och stråk	11
3	Styrdokument.....	12

Inledning

I detta dokument presenteras inriktningar kring tekniska nämndens och fastighets- och gatukontorets arbete med gestaltning av Malmös offentliga livsmiljö.

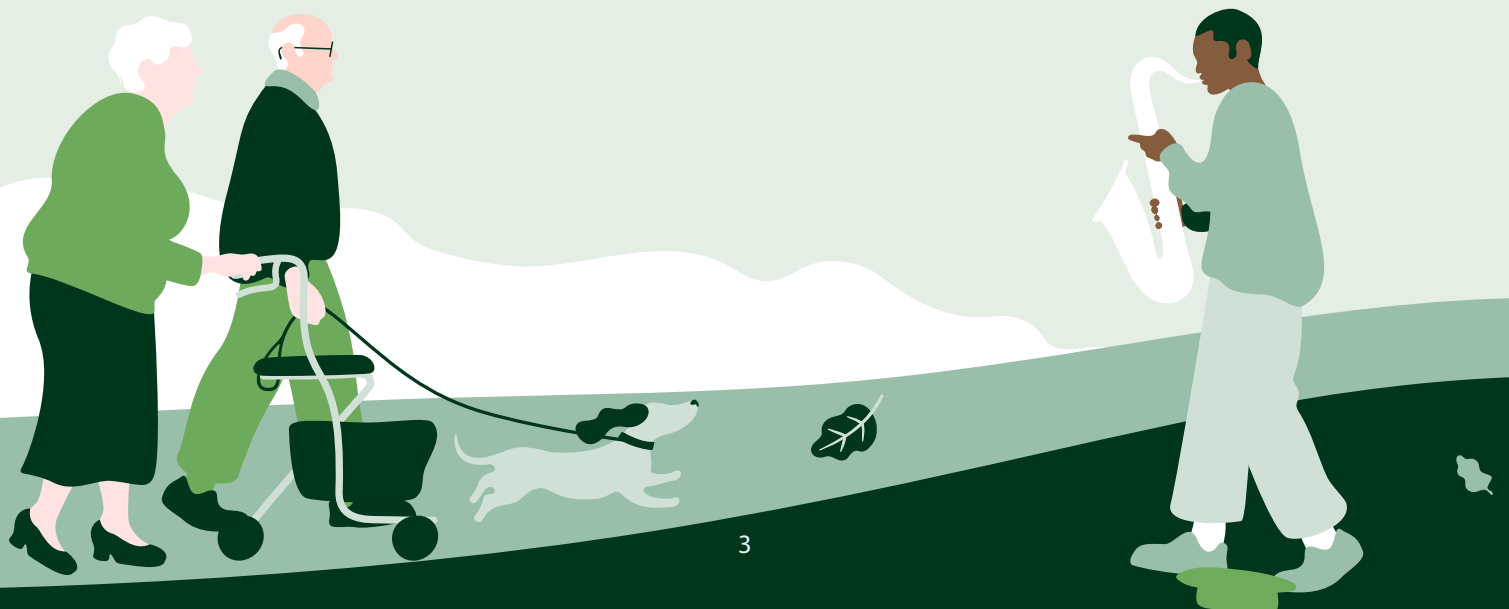
Malmö har en lång tradition av att arbeta med stadens offentliga stadsmiljöer och har blivit en förebild som inspirerat andra städer i Sverige och runt om i världen. Malmö avser fortsatt göra det framåt för att en bidra till stadens attraktivitet.

Gestaltad livsmiljö, som ett nationellt mål beslutat av riksdagen 2018, handlar om att förvalta och bygga med hänsyn till det som redan finns på platsen och med sikte på hållbarhet över tid. Det innebär att använda arkitektur, natur, design, konst och kulturmiljö som verktyg för hållbar samhällsutveckling. Arbetet är långsiktigt, kräver helhetssyn och att många kompetenser samarbetar. Gestaltningens olika beståndsdelar påverkar varandra, och när de samspelar skapas det mervärde som kännetecknar en omsorgsfull gestaltning.

Inriktningarna syftar till att hålla samman arbetet med gestaltning på den mark som staden äger och arbetet ska ske i samarbete och dialog med andra delar av Malmö stad.

Inriktningarna tar sin utgångspunkt i Malmö stads översiktsplan och strategin *Malmö ska präglas av omsorgsfullt utformade miljöer som gestaltas och förvaltas med Malmöbornas behov och upplevelser*. Som konkretiseras i dokumentet Arkitekturstaden Malmö som är ett tillägg till översiktsplanen antagen av kommunfullmäktige 2018.

Uppföljning av det här dokumentet ska ske 2028. Uppföljningen ska innehålla en analys som beskriver i vilken utsträckning dokumentets ambitioner nåtts samt vilken effekt dokumentet haft på Malmös stadsmiljö. Uppföljningen ska sedan ligga till grund för en bedömning av om dokumentet ska revideras.

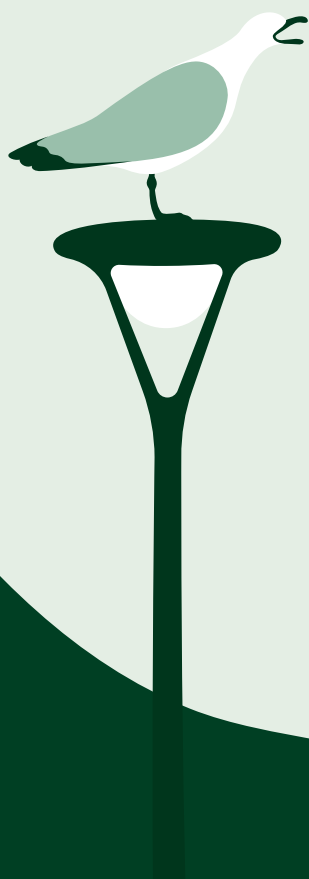
Ur tekniska nämndens reglemente

Tekniska nämnden reglemente anger nämndens ansvarsområden, uppgifter och arbetsformer inom kommunen som utförs på uppdrag av kommunfullmäktige. Reglementet reglerar hur nämnden ska bedriva sin verksamhet och vilka befogenheter nämnden har.

I tekniska nämndens reglemente i Malmö finns följande ansvar kopplat till fastighetsägande, allmän plats och det offentliga rummet som tydliggör kopplingen till gestaltningsfrågan.

§18

Tekniska nämnden ansvarar som kommunens företrädare i fastighetsrättsliga och hamnrelaterade frågor för att äga, förvalta, aktivera och utveckla kommunens fastigheter inklusive mark, hamn, vattenområden och infrastruktur och ska därvid främja delaktighet och ett levande stadsliv för Malmöborna.

§19 (urval)

- ansvara för utbyggnad av allmän plats
- förvalta, utveckla, aktivera, upplåta och utöva tillsyn av samt göra investeringar i kommunens mark, byggnader, anläggningar och vattenområden
- förvalta, utveckla, aktivera, upplåta och tillgängliggöra det offentliga rummet
- fullgöra kommunens skyldigheter som huvudman för allmänna platser och väghållare för kommunala gator och vägar och, i denna egenskap, ansvara för gaturenhållning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning
- ansvara för exploatering av kommunal och privat mark
- ansvara för upplåtelse av torgplatser och utöva tillsyn över torghandeln i enlighet med torghandelsstadgan
- ansvara för kommunens trafiksystem och trafikinfrastruktur, förvalta och utveckla dessas funktion samt hantera trafikmiljö och trafiksäkerhet

Styrande inriktningar

För tekniska nämndens och fastighets- och gatukontorets arbete med gestaltning

Tekniska nämnden är delaktig i hela processen kring gestaltningen av stadens offentliga rum – från planering och dialog till platsutveckling, projektering, anläggning, aktivering och förvaltning.

De framtagna inriktningarna indelade under **funktion, form** och **framtid** syftar till att förtydliga och stärka nämndens roll i detta arbete, som en del av stadens samlade gestaltungsansvar. Inriktningarna fungerar också som en gemensam utgångspunkt för ett kontinuerligt utvecklingsarbete – med målet att **skapa offentliga miljöer som är omsorgsfullt utformade**.

Inriktningarna strävar efter att förvalta och bygga med hänsyn till det och dem som redan finns på platsen och med sikte på hållbarhet över tid.

De olika delarna i inriktningarna hänger ihop och påverkar varandra. När de samverkar och avvägningarna mellan dem görs med eftertanke, uppstår mervärden som är kännetecknande för en omsorgsfull gestaltning – mervärden som stärker hälsa, välbefinnande och bidrar till platsens identitet.

FUNKTION

Med trygghet och omsorg

Malmös stadsmiljö ska genomsyras av en omsorgsfull gestaltning med lika rätt till kvalitet i hela staden. Trygga offentliga, sociala rum får människor att känna sig välkomna. Gestaltningen ska alltid göras universell för att vara tillgänglig för alla, oavsett ålder, funktionsförmåga eller bakgrund – och ha ett tydligt barnperspektiv som genomsyrar utformningen.

FUNKTION

Stadslivet som utgångspunkt

Utformningen av stadens platser och stråk ska stödja ett levande stadsliv och svara mot människors behov. Gestaltningen ska bygga på inkluderande stadsutveckling – med fokus på människors vardag och stadens kulturella liv.

Offentliga rum ska prioriteras och planeras tidigt i stadsutvecklingsprocesser, så att stadsdelar formas kring gemensamma ytor som bjuder in till möten och aktivitet.

Utvecklingen av dessa platser sker i dialog med användare – genom test, utvärdering och förverkligande för att lyfta fram och stärka olika stadsdelars identiteter.

Gestaltningen möjliggör fortsatt utveckling efter färdigställande, där aktivering och användning ses som en naturlig del av platsens liv.

Utveckling av platser och samnyttjande av ytor i det offentliga rummet ska stimulerar till ökad rörelse och fysisk aktivitet.

FORM

Sammanhållen gestaltning

I Malmö ska det finnas en sammanhållen grundnivå för gestaltningen av allmän plats, som visar på omsorg om både platsen och dess omgivning, över hela staden. Stadsmöbler, belysning, utrustning och markbeläggning ska tillsammans utgöra en grund som kan förbättras och utvecklas över tid.

Denna grundgestaltning kan kompletteras på utvalda platser och områden i hela staden där en högre kvalitet av platsbaserad gestaltning tillämpas, exempelvis genom hög bearbetning av markmaterial och detaljer, för att ytterligare lyfta och förädla den specifika platsen.

FORM

Mer Malmö!

Malmö är en stad där uttryck och olika perspektiv blandas. Historiska såväl som moderna spår går hand i hand med olika kulturella avtryck. Gestaltningssmässigt är det viktigt att bejaka dessa lager av olika uttryck och bereda plats för mångfald.

Stadsmiljöer ska stärka den lokala stoltheten och respektera varje områdes unika karaktär. Gestaltningen ska lyfta fram det som gör platsen särskild – stadens charmiga kontraster, kulturmiljö och vardagliga kvaliteter. Det handlar både om att ta vara på det som redan finns och fungerar, och om att skapa utrymme för något nytt.

Varje plats har en inneboende potential – att bevara, utveckla eller omforma med omsorg. Det innebär att förstärka det som människor uppskattar idag, eller att skapa nya värden som möter framtida behov. På det sättet skapas även variation mellan platser och Malmös olika delar där den lokala identiteten får ta plats.

Offentlig konst skapar kvaliteter i våra livsmiljöer och är en fråga om demokrati – alla malmöbor har rätt att möta konst i sin vardag. Relationen mellan konst, arkitektur och offentligt rum är centrala och konstens förmåga att både gestalta samtiden och återberätta historien gör den till en viktig plattform mellan människor och platser.

FRAMTID

Naturen får ta plats

Malmö ska ta tillvara på, utöka och utveckla sina gröna och blå miljöer för att rusta inför framtida klimatförändringar. Gestaltning och förvaltning ska bidra till biologisk mångfald, ökad hälsa och välmående samt stärka Malmöbornas naturupplevelser. Malmö ekosystem och naturbaserade lösningar ska bidra till Malmö attraktivitet som en levande stad i symbios med naturen.

Livsmiljöernas mångfald och kvalitet tillvaratas och utveckling av Malmö stadsmiljöer sker med hänsyn till natur- och rekreationsvärden där tillgänglighet rekreativa natur- och rekreationsområden ökar. Naturen blir mer integrerad i stadsrummen genom planteringar av träd och andra växter.

FRAMTID

Cirkulära stadsrum och stråk

Med cirkulära stadsrum och stråk avses att de planeras, anläggs och underhålls utifrån att minska resursanvändandet och minimera avfall. Tidlösa material av hög kvalitet samt låg klimatpåverkan är en långsiktig investering som lönar sig.

Genom att välja hållbara och lokala material som tål tidens tand ska Malmö justera och förändra gestaltningen efter hand och återbruka på andra platser i staden. Det är därför avgörande att materialen som används ska kunna slitas och åldras vackert, utan att förlora sin karaktär eller förvanskas. Materialen ska behålla både funktion och estetik över tid.

Återbruk av material från den aktuella platsen är att föredra och därefter återbruk inom staden där återbrukade material görs tillgängligt och del

av tekniska nämndens grundpalett som även omfattar anläggningsmaterial.

Ett kostnadseffektivt underhållsarbete behöver samspela med platsens utformning och karaktär för att upprätthålla cirkularitet.

Styrdokument

Dokumentets namn:

Inriktning för gestaltning av Malmös stadsmiljö

Typ av dokument:

Inriktningar

Beslutad av:

Tekniska nämnden

Framtagen av:

Fastighets- och gatukontoret

Ansvarig chef:

Tobias Nilsson, fastighets- och gatudirektör

Reviderad av:

–

Ansvarig för uppföljning/revidering:

Kvalitet- och kansliavdelningen

Diarienummer:

TN-2024-1698

Version:

1

Datum för beslut:

–

Tekniska nämnden

Uppföljd:

–

Reviderad:

–

Följs upp:

2028-12-31

